

pete]. *Cobretupins. Cobrialbarda; -albardó. Cobrialtar. Cobribaci. Cobribanc* [1345, AlcM, DAg.]. *Cobribuſet. Cobricap* [c. 1460]. *Cobricofre. Cobricoll. Cobriespatlles. Cobrijuntes. Cobrimisèries. Cobripà. Cobripalles* [1413]. *Cobriperxes. Cobripeus. Cobriplat. Cobriporta. Cobritomba. Cobritúmul.*

¹ Excepcions rares, i molt possiblement normalitzades pels publicadors: «cobert de una trista sarga, / rossegant la negra manta / ---», text suspecte que atribueixen a un mallorquí, N. Salcet, S. xv (JqMBover II, 340.2.6). — ² «L'Orifany --- temia que si ell era desobedient a Na Ranart, que Na Ranart no li descobris e tractàs sa mort», *Merav.* II, 153. En part s'ha seguit conjugant segons el model no-incoatiu fins fa poc: «pus ere secret lo peccat e tu 'l descobres, difames-lo», StVicentF (*Serm* II, 274.10); «tanta caseria dispersa en tota la planura de Mataró, ab tot aquell llarc tros de mar que se descobra tant quant pot allargar la vista», B. de Maldà (*Excursions*, p. 67).

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *cobert* adj. i m., *cobertet, coberta, cobertis, cobertarse, cobertor, cobertora, coberter, cobertera, cobertrat, cobrir-se el cor, cobriment, cobricel, cobracel, cobrecel, cobricelar, descobrir, descobert, descoberta, descobertura, descobridor, descobriment, encobrir, encobridor, encobriment, encobert, encobertar, encobertat, encobertorat, recobrir, carcobit, arcobit, cobreatzembra, cobrebancal, cobrebrés, cobrecalze, cobrellibre, cobrellit, cobremissal, cobrepatena, cobrepits, cobrestrado, cobretabac, cobretaula, cobretupins, cobrialbarda, cobrialbardó, cobrialtar, cobribaci, cobribanc, cobribuſet, cobricap, cobricofre, cobricoll, cobriespatlles, cobrijuntes, cobrimisèries, cobripà, cobripalles, cobriperxes, cobripeus, cobriplat, cobriporta, cobritomba, cobritúmul.*

Cobro, V. *recobrar* *Cobrombo*, -brómbol, alteració de *cogombre* (d'explicació fonètica evident i elemental: *cogombro* > *cobombro* > *cobrombo*) *Coc* 'cuiner', V. *cuina* *Coc* 'mena de carbó de pedra', de l'angl. *coke* id. *Coc* 'cèl·lula esfèrica', 'carpel', pres del gr. *κόκκος* 'gra', 'llavor', 'grana colorant' *Coc* ant. 'clatell', V. DCEC, s. v. *coco* i *cogote* *Cóc*, V. *coca* *Coç*, V. *coça*

CÓCA (pastís), i a molts parlars locals *cóc*, mot que amb variants en la vocal, i amb certes discrepàncies en la mena de pastís, reapareix en altres llengües, especialment romàniques —oc. *còca*, sard *cocca*, *coccu*, rètic *cocca*, roms. *coçá*— i germàniques —a-al. ant. *kuocho* avui *kuchen* 'pastís', isl. i dan. ant. *kaka*, angl. *cake*—; hi ha ben poc fonament per creure que en català, occità, etc., sigui d'origen germànic; les considerables divergències donen a entendre que pertot es tracta d'una creació paral·lela, i no ben coincident, del llenguatge infantil. □ 1.ª doc.: fi S. XIV, Eixime-nis; potsar ja a. 1100.

«D'una serventa golosa hóf dir que, mentre cuyna-

va, feya una poca *coca* de pasta, e, crua, gitava-la en la olla, e aquí la dita *coca* bevia's tot lo greix de la carn; e, cant era bajana, menjava-la's corrent; e dien que tornà tan grassa que era ferea qui la veyà --- que la pasta aquella l'enfità, tant --- que un jorn offeguà», *Terç* (III, 193.2; NCl.; in extenso i del ms., en *DBal.*); parlant de l'hòstia: «ella-s confessa --- pres falsament / lo Sagrament / --- com qui torcar / se vol la boca, / la santa *coca* / se'n trac sancera», JRoig (que quasi mai no fa rimar obertes amb tancades en *Spill*, i per tant testifica ja la *ó* aci, v. 3550). Sembla ser ja el nostre mot (si bé no exclouré que sigui un homònim) en un doc. de Solsona de l'a. 1100: «dimito ad Sancti Petri una *cocca* e un orçol e uns neulers e una kaldera» (*BABL* VI, 389).

Mot de difusió general, avui, que tinc anotat des de Salses fins a Alacant, i des de les Valls d'Aran i de Cardós fins a Eivissa.¹ En català la *o* és tancada per tot, fins a l'extrem del Rosselló, on per tant sona avui *ú*: *kúkə* en el Canigó (La Bastida, 1960), i a Salses: la que es feia al mateix temps que pastaven el pa (1960) cosa comuna amb tot el català central, p. ex. Maresme; almenys a Muntanya, però un dels trets més típics que l'oposen al pa és la seva grandària bastant més petita; tant, que serveix a tall de proverbi, en els camps pobres de la zona ripollesa «sembla un pa i *kúy una kòkə*», donant a entendre que cullen menys gra que no en gasten per fer la sembra (1935).

Al llarg de la solana pirinenca l'àrea del mot s'estén a través de tot Aragó (almenys pel Nord) fins al País Basc: «me dá *kòka?*» anoto encara a Echo (1966); val a dir que per aquestes terres el significat s'ha bifurcat; car, en part continua tractant-se de pastissos a manera de pa: *coqueta* «specie de pan» equiparat a *palmeta* pel Vocab. aragonès de Peralta (c. 1840), segons una obra impresa a Saragossa l'any 1740 pel mestre d'Ateca *coqueta* era un pa d'una grandària determinada de 7 a 22 unces segons el preu del blat (*RHisp.* xxxix, 608), i penetrant en basc, *koka* en localitats de Guip. (Andoain és «pan hecho de chicharrón», etc., si bé en alguna altra zona basca ja arribem a quelcom més llaminer i elaborat: «flan, queso quemado» en el Sud del Labort (Ainhoa: Azkue). De fet l'altra bifurcació ha conduït a aqueix resultat, des de Benasc cap a Ponent, de manera que fins a Benasc ens diuen que «en algunas localidades de Aragón --- es indistintamente cualquier clase de golosina: si tu portes la *coca*, yo compraré el vino» (Ferraz), i per aquesta via arribem al Baix Aragó (Borao) i fins a Àlaba (on Baráibar defineix precisament «golosina»).

En llengua d'oc la paraula es mostra amb vocalisme diferent: la *o* és oberta (no pas oc. mod. *ou*): llgd. *còco* f. «pain mollet au sucre et aux oeufs» (Sauvages), albigès i tolosà *coco* «gâteau» (Gary, Doujat-Visner), que és també la definició que amb més detalls (vegeu) donen a *coque* en el gascó del Bearn (Lespy) i de les Landes (Métivier, *Agric. des L.*, p. 720). Els diccs. no en donen testimonis medievals, i jo tampoc no els puc suplir si no és amb un, que no és d'identitat i significació segures: «e cant en